

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesv Carmelitarvm Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

Jn duas partes distincta

Continens I. Viam Perfectionis. II. Castellum Animæ siue septem
Mansiones. III. Exclamations, vel Meditationes animæ ad Deum suum ...

Teresa <de Jesús>

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.XXVII.

Cap. V. Continuat eande[m] materia[m], & quanda[m] raptus speciem
describit; Declarat deniq[ue] aliquid de hac gratia, qua[m] suaui & sapido
quoda[m] modo D[omi]n[u]s co[n]cedit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37994

Nescio, num aliquid quod ad raptus materiam spectet, satis bene declararim; nam ut omnia dicenda dicam prorsus (ut dixi) impossibile est: neque oleum & operam me, id ipsum dicendo, perdidisse existimo, vt quis verus sit raptus, sciri possit. In factis enim raptibus longè alij ac diuersi sunt effectus (factis inquam, non quod persona, quæ eos habet, decipere alios velit, sed quod ipsamet deceperat.) Quoniam vero notæ & effectus tam ingenti gratia non respondent, nec conformes sunt hinc hæc fugillatur & infamatur, adeo ut postea, non sine ratione, minimè credatur ei, cui verè ea à Domino praestabatur. Sit ipse in sæculorum sæcula ac semper laudatus ac benedictus. Amen.

CAPUT V.

MATERIAM EAMDEM CONTINAVIT, ET QUAMDAM
raptus speciem describit, in qua deus animam per quamdam spiritus elibra-
tionem susollit, idque modo ab eo, qui iam dictus est, planè differenti. Aliquam quoque
adducit causam, cur magno ad hoc opus sit animo. Declarat denique nonnihil
de his gratia, quam suavi & sapido quodam modo Dominus
concedit. Multam caput hoc utilitatem
continet.

Est & aliud quoddam raptus genus, quem ego quendam spiritus
volarum & elibrationem voco (nam licet unus & idem cum supe-
riore, quoad substantiam raptus, modus esse videatur, tamen magna
inter utrumque dum habentur, sentitur interius esse differentia) sub-
inde enim, valde subito ac quasi momento, tam præceps ac celer in ani-
ma sentitur motus, ut spiritus magna cum velocitate extra se rapi vi-
deatur, quod sanè in initio magno hominem timore completer, ut pro- *Raptus spi-*
pterea ingenti vobis dixerim animo opus habere eum, cui hasce Deus *ritus quo-*
gratias daturus est; magna item fide ac fiducia, nec non singulari qua- *modo fiat.*
dam sui in Dominum resignatione, ut nimirum is cum anima agat,
quodcumque ei libuerit. Non parua enim turbatio est, hominem,
planè sibi præsentem, & sensibus plenè iam fruentem, videre, animam
sibi sustollit & rapi (quinimò etiam nonnullorum corpora sublata
fuisse legimus) ut nesciat quo abiipiatur, qui vel quomodo eam
rapiat: quippe sub initium huius momentanei raptus, non usque a-
deo certò constat, illum à Deo causar. Sed estne illa nobis eius *Raptus ani-*
impediendi ratio? prorsus nulla: imò peius est, ei resistere & impe- *ma resistere*
dire velle (quod ipsa è quadam, quæ id experta est, noui) quasi Deus *nequit.*
animæ significare vellet, ipsam hinc posse intelligere, cum toties

tamque sincero affectu se ipsa illius in manus resignarit, seque totum
 adeo integravoluntate obrulerit, nullam se in seipso iam partem habet
 quin & perceptibiliter magis impetuoso ac vehementiori moe shop
 Igitur illa quam dixi, siemiter apud se statuerat id quod dico, nos
 gis scilicet resistere aut impedire, quam resistat palea, dum à fe-
 cino (si forte id aliquando aduerteritis) attollitur; sed se resig-
 natiare ac consignare in manus illius qui adeo potens est, re-
 det namque longè latius esse & consultius, de necessitate virtutis
 facere. Quod vero palea mentionem feci, hinc eius occasione con-
 certissimum esse, quia magnus aliquis gygas facilitate paleam a tem-
 sustollere potest, ea hunc nostrum magnum ac potentem gygas
 spiritum sustollere. Perinde ac scyphon ille fontanus, de quo lupinus
 mus (in quinta, ni fallor, mansione; non enim satis memini (cuius
 suavitate ac lenitate, sine ullo inquam motu ac strepitu, replebitur
 magno illo Deo, qui aquarum venas retinet, & mare extra os-
 minos prescriptos efferrit non permittit, venas & ductus, per quo-
 qua illuc fluebat, iam laxante & aperiente, tam potens magno quodam
 impetu fluctus exsurgit, ut haec animæ nauicula in altum emer-
 tur & attollatur. Et quemadmodum nec nauis, nec nauelerus; neque
 omnes qui eam regunt, facere possunt, vt fluctus, qui magis
 quadam violentia ingruunt, eam illo in loco manere sinant, inquit
 ipsi volunt: multò minus interior anima pars ibi detinere se posset
 vbi detineri ipsa vult; aut efficere, vt sensus & potentia sua plus pos-
 sent, quam ipsis permisum aut mandatum sit: nam exteriorum
 motuum nulla hic habetur ratio. Certum est, carissimæ, me, acci-
 nisi de his scribentem, attonitam præ admiratione manete, dum
 videlicet mecum considero, quomodo summa magni huias Regis
 & Imperatoris potentia se hic exerat: quomodo ergo non perculeris
 & stupenteris, qui ipsum de facto experitur? Evidem perfunctum
 habeo, si ijs, qui mundi delicijs immersi in perditionem ru-
 unt, Maiestas illius ita sese exhiberet ac patefaceret, ve his in-
 mabus se patefacit, fore vt, si non ex amore, saltem eri-
 more, ipsum definierent offendere. O, quam ergo ei obligatae
 erunt illæ, quæ per viam adeo sublimem eductæ & montis sus-
 runt, totis viribus conniti, ne qua Dominum hunc molesta
 afficiant! Per illum vos obsecro, charissimæ, quibus Mai-
 estas illius similes gratias contulerit, ne negligenter vos gen-
 tis, aliud vobis faciendum non esse existimantes, quam le-
 tum etiam debere soluere.

*Animo
magno opus
in raptibus.*

Hac de causa ingenti opus est animo; quia res est, quae maxime hominem intimideret & metuere faciat, ac, nisi DOMINVS illum saggereret, in magna semper afflictione ac pena veferetur: mihi enim is eum animet, deficit haud dubie, videns quid Maiestas ipsius secum agat, & quid vicissim ipse faciat, cum scilicet considerabit quam parum ei seruat pro eo ac debet, & quam hoc ipsum modicum & exiguum quod facit, plenum etiam sit imperfectionibus, defectibus, lapsibus, & languore. Hinc, ne videat & recordetur, quam imperfectè opus, aliquod faciat, agat, multo satius esse existimat, illius obliuisci conari, ac peccata sua in mentem reuocare, & in Dei misericordiam se coniucere; vt, quoniam soluendo non est, illa pietas & clementia, quam semper is erga peccatores ostendit, de suo supplere dignetur. Et fortassis ei responsum tale dabit, quale alias quis valde afflictus, ante Crucifixi Domini effigiem orans, & hoc ipsum considerans, nimis nihil se habuisse umquam quod Deo daret, aut pro illo relinqueret, audiuit. Ipse namque crucifixus, eum consolans, dare se illi ait omnes labores, dolores ac tormenta, quos in passione sua olim sustinuit, eos quasi sibi proprios teneret ac ficeret, quod eos deinde Patri suo offerret. Tanta porro anima hæc inde consolatione perfusa est, itaque ditata mansit (prout quidem ex ipsa cognoui) vt deinceps id nullatenus posset obliuisci: imo, quotiescumque sua & miseria & inopia occurrit, hoc ipsum in mentem reuocando, illicò animatur & consolatione perfunditur.

Possem hic alia nonnulla id genus referre (quod enim cum tam multis hominibus sanctis, orationique deditis egerim, hinc non pauca hoc in genere scio) verum, ne me deme ipsa scribere putetis, hinc manum retraho. Quod porro antea dixi, magnæ mihi utilitatis futurum videtur, vt nimis hinc intelligatis, quantopere Deo placeat, nos ipsas cognoscamus, semperque in opiam & miseriari nostram, ac nihil omnino habere nos quod non acceperimus, inspicere ac respicere studeamus. Itaque tam quoad hoc, quam quoad alia multa, animæ, quam Dominus ad hunc statum ac terminum deduxit, occurreria, magno opus est animo, carissimæ; & (quantum mihi quidem videtur) magis adhuc quoad ultimum hoc, quam quoad aliud quippiam, si adhuc humilitas: hanc nobis Dominus, pro eo quod est, concedere dignetur.

Ergo ut ad celerem & subitum hunc spiritus raptum redeamus,

mus, is utique talis est, vt verè spiritus corpore exire videatur, nihil nus & ex altera parte certissimum est, per sonam hanc non manere tuam; ipsa saltē dicere non potest, num in corpore sit, aut ad alijs momenta, non sit. Videtur ipsi, quod tota quanta quanta est in alia quādam regione longē diuersa ab ea in qua viuimus, fuerit, vbi alii quādam ei apparuit, adeō ab hac nostra differens, vt, et si ipsa personam vitam suam hanc, vna cū alijs rebus quas vidit describere & connisci contenderet, eam assequi impossibile ei foret. Porro in momento simul tantaque addiscit & edocetur, vt, rametsi per multos annos per imaginationem & cogitationem suam digerere & ordinare alludaret, ne de mille partibus vnam quidem posset. Non est hac visione lectionalis, sed imaginaria, quae animæ oculis multo melius videatur, quæ hic in terra corporis oculis rem vllam videmus, & sine villa vocis verbis nonnulla ei indicantur: si in quam sanctos aliquos video, in se cognitos habet, ac si sèpius ac frequenter cum iis tractasset. Aliarum præterea quæ animæ oculis conspicit, alia ei per visionem intellectualem representantur, præsertim magna quādam Angelorum multitudine vna cum Domino iporum; atque ita, oculis corporeis nihil videbunt, per admirabilem quemdam cognitionis modum, quem ipsa dicendo declarare non possem, id quod dixi illi representantur, aliaque que dico prorsus nequeunt, plurima.

Quisquis hæc experietur, qui maior quā ego sit habilitate, existimat (esto id mihi quādum difficillimum esse videatur) exponere posse. An in corpore an extra illud, hæc omnia gerantur dicere neque oculi iure iurando assuerare non ausum, animam in corpore tunc esse, vnde corpus interea sine anima viuere. Sæpè mecum cogitauit, num, secundum solis, quamvis ipse in caelo maneat, radij tantæ vi pollent, vt illa inde non recedente, hi statim ac momento in terram descendant, per rī modo anima & spiritus (qui vnum quid sunt, sicuti sol ciuique in statione sua id est corpore, permanēs, per vim caloris sibi à vero luce sole aduenientis, quoad ali quam sui partem superiorem, super ipsum ascendere possit. Sūma, nescio quid dicam, hoc autem veniebat ex de scilicet celeritate, qua pila plumbea sceloplo erūpit, vbi scelopetamur ignem admouerit, eā in interiori animæ volatum quemdam fieri neque, enim scio quo alio nomine ipsum vocem.) qui licet nullum exercitutum, motum tam clarum & apertum efficit, nullatenus vt pro imaginatione aut phantasmatē haberit queat. Atque ita anima valde rotula seipsa constituta (quantum quidem ipsa possum intelligere, magis & grandia quādam representantur: vbi vero iam ad se, sive in sensum redit, cum tanto suo commodo, tantaque rerum omnium

*Quidani.
main raptu
videat.*

*Anima in
raptu an
extra cor-
pus sit, an
vero in illo
maneat.*

*Quam eule-
rit in rapta
sur.*

renarum despiciētia cedit, vt respectu illarum quas vīdit, hæ illi non nisi
fordes & peripsema vilissimum videantur, & ex illo tempore non nisi
summa cū afflictione in terra viuit & ex omnibus, quæ in ea ipsi place-
re solebant, nihil omnino videt, quod eam ad cor ei vllatenus appo-
nendum moueat aut alliciat. Videatur quippe Deus aliquod ei ter-
ræ, ad quam tendere & aspirare debet, specimen ostendere voluisse;
quemadmodum quia populo Israel ad terram promissionis exploran-
dam missi erant, reuertentes quædam fertilitatis & opinitatis illius si-
gnare tulerunt, quod ipse ad viæ difficultates tolerandas, & non diffu-
giendas, animaretur, vīdens quoniam ad quietem habendam & inueni-
endam tenderet. Etsi verò res, quæ tam cito pertransit, non multi vobis
commodi ac fructus esse videatur; tanta tamen tamque singularia sunt
commoda quæ in anima relinquit, vt, nisi quis hoc reipla fuerit exper-
tus, pretium illius ac valorem minimè intellec̄turus sit. Vnde ad oculū
patet, non esse quid à diabolo causatum aut proueniens: nam vt ab pro-
pria imaginatione procnsim id sit, penitus impossibile est; cū nihil
diabolus representare posset, quod talē post se in anima operationē, ef-
fectum, pacem, quietudinem, & profectum tantum causatur; ac p̄sfer-
tim tria sequentia, id que in gradu eminentissimo. Primum est, quædam
magnitudinis diuinæ cognitionis: quō enim eius pluravidebimus, eomagis
ipsa nobis patescit & intelligenda datur. Alterum est, suipius cogni-
tio, atque humilitas, quando scilicet, quis considerat, quomodo res, quæ
comparatione Creatoris, tanta mirabilia in se continentis, ita vīlis est, il-
lum offendere ausa fuerit, eumque nunc audeat respicere. Tertium de-
nique maxima rerum omnium terrenarum despiciētia & contemptus,
nisi forte cæ sint huiusmodi, vt ad tam magno Deo seruendum queant
vīsi esse.

Hæc sunt monilia, quæ sponsus sponsæ suæ dare incipit; tantique ea
sunt pretij, vt bene eadem custoditura sit: ita namque vīfones hæ illius
memoria insculptæ manent, vt fieri non posse putem ut illarum vī-
quam obliuiscatur quoadusque æternum illis fruatur; nisi forte per
magnum aliquid malum illius & culpam id accideret. Sed spon-
sus, qui eas ei concedit, potens est ei dare gratiam ad illas numquam
perdendas.

Vt verò ad animum, quo opus esse dixi, reuertar; paruumne &
modicum quid is vobis esse videtur? verè namque videtur anima à cor-
pore suo diuelli ac separari; videt enim omnem sensuum vīsum amitti, &
quid in causa sit, & quamobrem id fiat, nescit. Vnde, is & animum det o-
porret, qui dat omnia reliqua. Dicetis itaque mihi, timorem hunc bene
com pensari & solvi: sic cœleo & ego. Si ipse in eternum benedictus, qui

S.M.Teresa Opera.

kk

tantum

*Commoda
diaboli pro-
uenientia.*

*Diabolus
non concole-
tur bona
que post ra-
pi in ani-
ma manet.*

*Visiones a-
ternum me-
morie in-
haren.*

253 CASTELLVM ANIMAE S. MATRIS TERESAE
tantum dare potens est. Maiestas eius nobis donet, ut eis servemur. Amen.

C A P V T VI.

LOQUITVR DE EFFECTIV QVODAM, QVI EX ORA
ne, de qua superiori capite egit, sequitur, & vnde nam colligitur, illam ratione
lēm esse, & non illusionem. Agit præterea de alia quadanga-
tia, quam animæ Deus prestat, quo eam suis
laudibus faciat occupari.

*Animæ ad
morrem an-
helantimū
duauaseō
meus.* M Agnæ hæ gratie tam intensum in anima desiderium exi-
perfectè & penitus fruendi eo quillas cielargiuit, viuis
quadam, quamvis sapida & dulci, pœna ac tormento vitam trahit.
dentiad ad morrem anhelet: itaq; assidue cum lacrymis Dominum
gat, vt se hoc exilij loco educat. Quidquid in eo videt, naufragium
dilectum pro quo car: vbi verè iam sola est, & ab hominibus disfusa, alio
quidem sentit alleuiamentum, at statim hæc quam dixi, penitentia
rit, & sine illa, cùm est, contenta non est aut quieta. Deniq; miliebat
papilio locam non inuenit in quo stabiliter quiescat & siderit; qui
tiùs, quod anima amore ita tenera facta sit ac langueat, quæcūq;
ignis magis accéndendi occasio offertur, illico hæc eam euolare facit. In
de etiā in hac mansione raptus valdè frequentes sunt, nullatenus re-
sististi valeat, tametsi etiam in publico, & coram alijs. hinc mox alii
sequuntur exagitationes & obloquia, vt esto ipsa secura, quieta & in
timoribus esse velit, alijs id minimè patientur; eo quod multi sunt, &
eam timoribus impleant, ac præsertim Confessarij. At, quamvis in
teriori animæ, vna ex parte magnam habere securitatem videatur, præ-
sertim quando cum Deo suo sola agit, ex altera tamen, summa in-
fligione viuit, quod timeat, ne forsitan diabolica sit illusio, quæ age-
*Raptus sunt
in sextam mā-
fionem fre-
quentiss.* te fiat ut offendat & iritet illum, in quem tanto amore fertur. Et enim
hominum obloquia & murmurationes parum ipsam affligunt, aut co-
ciant, nisi cum ipse Confessarius eam angustiat, tamquam si ipsa de-
bet facere & emendare posset. Hinc omnium preces & orationes audi-
expofcit, & Maiestatem ipsius identidem rogar, alia vt vñ fe con-
ducere dignetur (hoc enim ei suadent ab ipso petere) hanc quæ
valdè periculosam esse. Verum, quod ipsa tantam inde libidinem
& commodum prouenisse comperit, vt non possit non cogi-
quin ipse eam per viam mandatorum Dei, quæ est ea quæ recte ad
los hominem conduceit (vti quidem legit, audit & nouit) (deducat alio
certe desiderare nequit (tametsi velit) sed dumtaxat in Dei manu

*Animæ af-
flictio post
raptus unde
oriantur.*